

Pāris stundu Cēdelghēmā

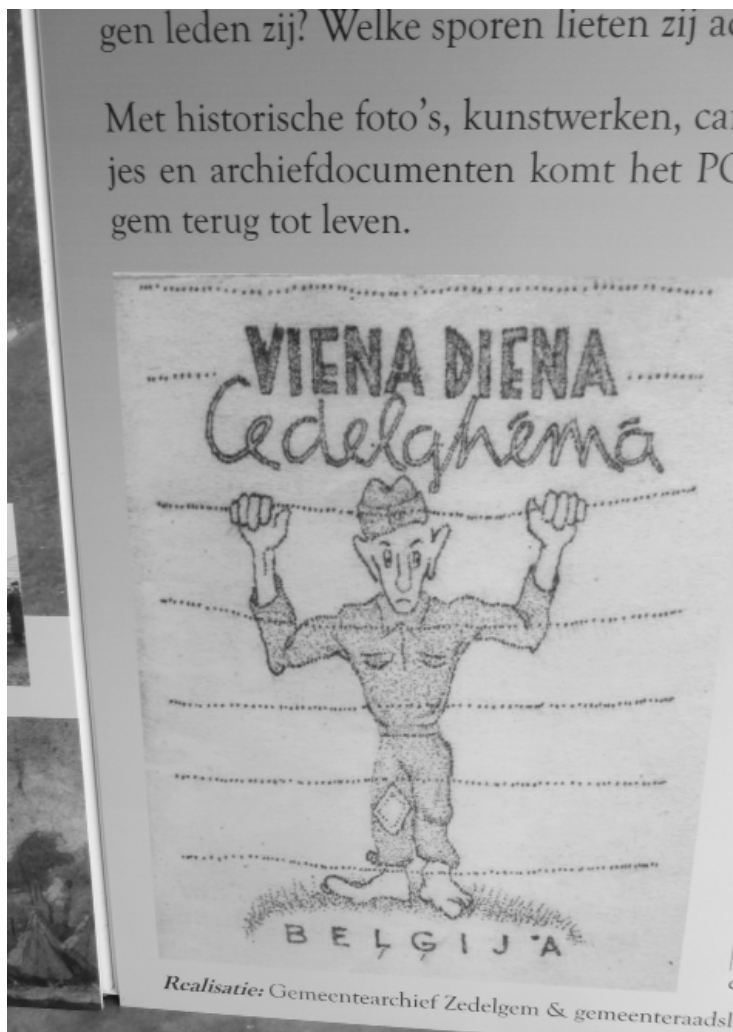

Foto: Valda Liepiņa.

Izvilums no Rolfa Ekmaņa apraksta par Ausekļa Zaļinska grāmatu "Bez ienaida un bailēm. 2. grāmata.": "...No pašu vidus daudz ticis darīts, lai gūstekņi nepārvērstos par garīgiem einukiem. Sirsnīgi pajautrinošs ir paša sējuma sakopotāja Zaļinska raksts par latviešu kaņavīru varietē Gājputni Cēdelghēmas gūstekņu nometnē, kas piedzīvo 78 izrādes un kuŗa apmeklētāju skaits pārsniedzis 23 500 laika posmā no 1945.14.VII līdz 1946.2.III. Informātīvo vērtību ceļ arī kuŗa ziņotāja Juŗa Zīverta 14 Cēdelghēmas fotouzņēmumi (kuŗu iespiedums gan varēja būt kvalitatīvs) un, īpaši, visā pilnībā pārpublicētā Ausekļa Zaļinska un Bruno Ozoliņa Viena diena Cēdelghēmā Beļģijā (Cēdelghēmā, 1946. 35 lpp.; 2. izd. 1947) – zīmējumi, lakonisks teksts zem tiem un divas nometnē sacerētas dziesmas..." Red. piez.

Kad trimdas latvieši izdzird kaŗagūstekņu nometnes Cēdelghēma (Zedelgem) nosaukumu, tie noteikti iedomājas par Daugavas Vanagu organizāciju, jo tieši šeit tā dibināta 1945.gada 28.decembrī. Arī manas bērnības un jaunības atmiņas iespiedies šīs nometnes nosaukums un tadēļ, kad Briselē strādājošais un bijušais melburnietis Arnolds Žubeckis man ieminējās, ka 14.septembrī būs iespēja apmeklēt kādreizējo kaŗagūstekņu nometni, nolēmu turp doties. Neslēpšu, ka trīs stundu brauciens katrā virzienā mani mazliet biedēja un tadēļ biju priecīga, kad manas bijušās latviešu nodaļas tulkotāja un draudzene pieteicās pievienoties. Tadējādēļ ceļš mazliet īsāks... Turklāt bija iespēja mazliet pakavēties atmiņās un stāstos par Daugavas Vanagiem – informācija, kas draudzenei lielākoties bija jauna.

Kaŗagūstekņu nometni varēja apskatīt Beļģijas Flandrijas

provincas Kultūras mantojuma dienas ietvaros. Biju pārsteigta, cik daudz cilvēku bija sabraucis. Tiesa, būtu bijis labāk, ja mēs būtu agrāk ieradušās, taču gaŗais ceļš to tomēr liedza. Kad ieradāmies pie ieejas bija gaŗa rinda, kuŗā, kā stāstīja daži rindā stāvošie, viņi gaidījuši jau (Turpinājums 5. lpp.)

STRĪDS AP UN PAR MINISTRIJĀM TURPINĀS

Partijas Vienotība dome 25. oktobrī vienojusies uzticēt partijas valdei pieņemt lēmumu par ministriju sadali un ministru kandidātiem jaunajā valdībā, vienlaikus pauzot nostāju, ka Zaļo un zemnieku savienībai (ZZS) nevajadzētu uzticēt ministrijas, kas līdz šim bijušas citu koalīcijas partneru pārraudzībā.

Vienotības domes vadītāja Sandra Kalniete uzsver, ka padome paudusi neizpratni, neapmierinātību un satraukumu par ZZS nekonstruktīvo pozīciju, prasot, lai tās pārziņā

nodod kādu bijušās Vienotības un Nacionālā apvienība Visu Latvijai!-Tēvzemei un brīvībai/LNNK (NA) vadītās ministrijas.

Dome arī spriedusi, cik lielā mērā ZZS sadarbības partijas Latvijai un Ventspilij līderis Aivars Lembergs varētu būt ietekmējis šo procesu.

Kalniete arī piebilda, ka partijas dome nākamajā valdībā kopā redz tikai Vienotību, ZZS un NA.

www.diena.lv

Foto: LETA.

LATVIJAS VĒSTNIEKS KANBERĀ

Šī gada oktobra trešajā nedēļā, laikā no 14. – 16. oktobrim, Kanberā, darba vizītēs pie Austrālijas Ārlietu ministrijas viesojās Latvijas vēstnieks Lielbritānijā, Austrālijā un Jaunzēlandē un

Āzijas, Āfrikas un Okeānijas valstu nodaļas otrais sekretārs Oļegs Orlovs.

Ceturtdien, 15. oktobrī, viņi satikās ar Kanberas Latviešu biedrības valdi un pārējo lat-

viešu organizāciju vadībām.

Sarunās pacēlās jautājums par Kanberā dzīvojošo latviešu vēlēšanas ietilpt Sidnejas Latvijas goda konsulāta pakļautībā. (Turpinājums 7. lpp.)

Latvijas vēstnieks Andris Teikmanis un Oļegs Orlovs ar Kanberas latviešu saimes locekļiem. Foto: Imants Skrīveris.

Virtuālā izstāde "Baltijas valstu bēgļu nometnes Vācijā. 1944. – 1951."

Baltijas valstu atmiņu institūcijas – Igaunijas Nacionālais arhīvs, Latvijas Nacionālais arhīvs, Martina Mežvīda Lietuvas Nacionālā bibliotēka, "Baltijas mantojuma tīkls" un atbalstītāji – ir izveidojušas virtuālo izstādi "Baltijas valstu bēgļu nometnes Vācijā. 1944. – 1951." http://www.archiv.org.lv/baltijas_dp_vacija, kuŗā var iepazīties ar nometņu laika dokumentiem, fotogrāfijām un nelieliem kinochroniku fragmentiem par Baltijas valstu kopīgo vēsturi Vācijā.

2014.gadā aprit 70 gadi, kopš bēgļu gaitās devās tūkstošiem Baltijas valstu iedzīvotāju. Lielākā daļa no viņiem savu dzimteni pameta uz visiem laikiem. Daudziem bēgļiem 1944.gadā par pirmo apmešanās vietu kļuva Vācija, kur tika izveidotas neskaitāmas nometnes, kuras vēlāk dēvēja par "DP" <http://www.dpalbums.lv> (displaced persons – "dīpīšu" jeb pārvietoto personu nometnēm). Pēc vēsturnieku pētījumiem un aplēsēm tiek uzskatīts, ka Vācijā nonāca aptuveni 40 tūkstoši

igauņu, 171 tūkstoši latviešu un ap 60–70 tūkstoši lietuviešu.

Izstādes "Baltijas valstu bēgļu nometnes Vācijā. 1944. – 1951." veidotāji interesentiem piedāvā ieskatu par bēgļu nometņu izveidošanu, ikdienu, svētkiem un likvidēšanu. Nometnes bija ne tikai mājvieta, kur īslaicīgi uzturēties. Tās savā veidā reprezentēja katru no Baltijas valstīm ar savām tradīcijām un dzīves uzskatu. Nometnēs tika organizētas sko-

las, izdoti laikraksti, grāmatas, dibinātas teātru kopas, orķestri, baleta trupas un kori. Notika mākslas izstādes, dziesmu svētki, koncerti, kā arī rīkotas dažādas sporta sacensības. Populāras bija visdažādāko arodu darbnīcas – šuvēju, kurpnieku, rotkaļu un citas. Liela uzmanība tika pievērsta nodarbībām, kuras uzturēja nacionālo pašapziņu, tika svinēti valstu dibināšanas dienas un nacionālie svētki.

www.draugiem.lv/izglitiba